

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi M.M.1 i M.M.2

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.
VI ACa 202/23,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 29 kwietnia 2025 r.,

1. odrzuca skargę;

**2. nakazuje zwrócić od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego
w Warszawie na rzecz M.M.1 i M.M.2 400 (czterysta) złotych
uiszczone tytułem opłaty od skargi.**

UZASADNIENIE

Pismem z 4 grudnia 2024 r. pełnomocnik M.M.1 i M.M.2 (dalej: „skarżący”) złożył skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. akt VI ACa 202/23. Skarżący wniesli o:

1. stwierdzenie, że we wskazanym powyżej postępowaniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o udzielenie zabezpieczenia nastąpiła przewlekłość postępowania;

2. wydanie polecenia co do podjęcia przez Sąd Apelacyjny w Warszawie czynności zmierzających do rozpatrzenia wniosku skarżących o udzielenie zabezpieczenia roszczenia poprzez wydanie postanowienia w przedmiotowej sprawie w terminie jednego tygodnia od dnia wydania orzeczenia na skutek złożenia niniejszej skargi;
3. zasądzenie od Skarbu Państwa łącznie na rzecz skarżących kwoty 2000 zł tytułem odszkodowania;
4. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz powoda zwrotu kosztów niniejszego postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skargi skarżący podnieśli, że 31 maja 2024 r. skierowali do Sądu Apelacyjnego w Warszawie wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia. Od dnia wniesienia wniosku Sąd Apelacyjny w Warszawie nie podjął czynności zmierzających do jego rozpoznania. Wskazali również, że pomimo kontaktu telefonicznego z Sądem Apelacyjnym w Warszawie 23 października 2024 r. oraz 5 listopada 2024 r., wniosek nie został przekazany do rozpoznania. Od dnia podjęcia ostatniej czynności w sprawie minęło ponad 6 miesięcy. Ich zdaniem, przewlekłość postępowania sprawia, że nie mogą dochodzić w rozsądnym terminie swoich praw, jak również ustalić zakresu obowiązków względem pozwanego. Przez cały czas trwania procesu mają także ograniczoną możliwość rozporządzania własnym majątkiem.

Odpowiedź na powyższą skargę złożył Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W piśmie z 15 kwietnia 2025 r. wniósł on o odrzucenie skargi, ewentualnie o jej oddalenie. Wskazał, że sprawa została zainicjowana pozwem wniesionym do Sądu 10 lipca 2020 r. obejmującym roszczenia o zapłatę i ustalenie wynikające z umowy o kredyt indeksowany do CHF. Wyrokiem z 13 października 2022 r. Sąd Okręgowy uwzględnił żądania skarżących. Apelację od wyroku Sądu I instancji wywiódł pozwany. Akta z apelacją zostały przekazane do Sądu Apelacyjnego 19 stycznia 2023 r. W tym samym dniu został wylosowany sędzia referent, a w dniu następnym sprawa została zarejestrowana w repertorium ACa. Zarządzeniem z 26 stycznia 2024 r. wezwano pozwanego od usunięcia braków formalnych apelacji. Pozwany w wykonaniu powyższego zarządzenia w dniu 6 maja 2024 r. wniósł pismo procesowe. Pismem z 31 maja 2024 r. wniesionym do Sądu 3

czerwca 2024 r. (pismo to faktycznie wpłynęło do Sądu w dniu 10 czerwca 2024 r.) skarżący wnieśli o udzielenie zabezpieczenia dochodzonego roszczenia. Postanowieniem z 18 grudnia 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił wniosek powodów o udzielenie zabezpieczenia. Ponadto, postanowieniem z tego samego dnia ustalono wartość przedmiotu zaskarżenia apelacji pozwanego oraz wezwano pozwanego do uiszczenia brakującej opłaty od apelacji. Postanowieniem z 29 stycznia 2025 r. odmówiono powodom sporządzenia uzasadnienia postanowienia z 18 grudnia 2024 r. W dniu 7 lutego 2025 r. zarządzono doręczenie odpisu apelacji pozwanego pełnomocnikowi powodów, a w dniu 13 lutego 2025 r. wyznaczono termin rozprawy na dzień 27 marca 2025 r. Po jej przeprowadzeniu wydany został w sprawie prawomocny wyrok.

W dalszej części uzasadnienia Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie wskazał, że przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki nie przewidują możliwości wniesienia tej skargi w postępowaniu wpadkowym, jakim jest postępowanie dotyczące rozpoznania wniosku skarżących o udzielenie zabezpieczenia dochodzonego przez nich roszczenia w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt VI ACa 202/23. Niezależnie od powyższego podniósł również, że wniosek skarżących o udzielenie zabezpieczenia został rozpoznany postanowieniem z dnia 18 grudnia 2024 r. Przyznał jednocześnie, że nie neguje, iż czas trwania postępowania w sprawie, przede wszystkim w zakresie rozpoznania wniesionego przez skarżących wniosku o udzielenie zabezpieczenia, mógł nie być przez nich postrzegany jako zadowalający, jednakże niewydanie albo wydanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia z naruszeniem ustawowego terminu nie stanowi automatycznie przewlekłości postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga na przewlekłość postępowania zasługuje na odrzuceniu.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie (art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania). Zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą, przez „tok postępowania w sprawie” w znaczeniu przyjętym w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, należy rozumieć „postępowanie co do istoty sprawy”. Nie dotyczy to natomiast postępowań incydentalnych (ubocznych), których bieg nie powoduje „przejścia” rozpoznania istoty sprawy do sądu wyższej instancji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 listopada 2012 r., KSP 15/12; z 24 września 2014 r., III SPP 206/14; z 13 listopada 2014 r., III SPP 227/14; z 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15; z 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16; z 6 lutego 2018 r., WSP 2/17; z 10 lipca 2019 r., I NSP 63/19; z 24 marca 2021 r., I NSP 191/20). Skargę taką uznaje się za niedopuszczalną i jako taką podlega odrzuceniu.

Zaznaczyć przy tym należy, że w niniejszym postępowaniu skarżący wyraźnie domagali się stwierdzenia przewlekłości jedynie postępowania z wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia. Nie kwestionowali natomiast czasu trwania samego postępowania apelacyjnego. Postępowanie zabezpieczające uznaje się tymczasem za postępowanie pomocnicze, incydentalne w stosunku do roszczenia głównego, od którego skarga na przewlekłość postępowania nie przysługuje (tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 397 § 1¹ k.p.c. oraz w związku z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania orzekł, jak w sentencji.

O zwrocie opłaty od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania.

ZG

[r.g.]